

om udviklingen af det spredte byggeri m. m. (rigsdagstidende 1945—46, tillæg B. sp. 1004) har givet en redegørelse for antallet af de af det offentlige tilvejebragte beboelsesmuligheder for gamle henholdsvis i købstæderne og på landet.

Udvalget fastslog, at alderdomshjemmet er den boligtype for de gamle, der er størst behov for i landkommunerne, medens aldersrentemodtagerboliger må forventes at blive den almindelige boligform i byerne. Udvalgets redegørelse konkluderer imidlertid i, at boligmulighederne for de gamle er meget væsentlig mindre i landkommunerne end i bykommunerne, hvorfor de førstnævnte kommuner bør tilskyndes til at opføre alderdomshjem.

Et af socialministeriet nedsat udvalg bestående af repræsentanter for de interesserede ministerier og en repræsentant for De samvirkende sognerådsforeninger har foretaget en undersøgelse af behovet for særlige boligmuligheder for gamle, også med henblik på fremtiden. Udvalget har i sin i september 1949 afgivne betænkning gjort rede for de foretagne undersøgelser og resultaterne heraf.

Udvalget har konstateret, at den allerede i indenrigsministeriets byggeudvalgs betænkning påpegede forskel på antallet af pladser i særlige boliger eller hjem for aldersrentemodtagere mellem byerne på den ene side og landkommunerne på den anden side yderligere er blevet uddybet i de senere år. Antallet af pladser i landkommunerne pr. 1 000 aldersrentemodtagere er således nu kun ca. $\frac{1}{3}$ af antallet af pladser i bykommunerne mod knap $\frac{1}{2}$ ifølge byggeudvalgets betænkning. Udvalget har endvidere henvist til, at der allerede på grund af befolkningstilvæksten må skaffes et ret betydeligt antal boligmuligheder for aldersrentemodtagere i landkommunerne i de kommende år. Også i de mindre bykommuner synes der at være et stærkt behov for øget byggeri af alderdomshjem.

Kommunernes udgifter til tilvejebringelse af boliger for gamle er i almindelighed væsentligt større, når boligerne tilvejebringes som alderdomshjem, end når de tilvejebringes som aldersrentemodtagerboliger. For så vidt angår kommuner, hvis udgifter til alderdomshjem og aldersrentemodtagerboliger svarer til gennemsnittet, er ifølge udvalgets undersøgelser den afgørende årsag til denne forskel de forskellige vilkår med hensyn til finansieringen af bygningernes opførelse, idet der som nævnt ved opførelsen af de af bykommunerne foretrukne aldersrentemodtagerboliger kan drages fordel af

boligstøttelovgivningens regler om billige statslån, hvorved omkring halvdelen af finansieringssummen er blevet tilvejebragt for en rente, der i 20 år kun andrager 2 pct. p. a. (og derefter 3,5 pct.), medens den tilsvarende fordel ikke er givet til alderdomshjemmene, hvis byggeomkostninger må antages at være steget lige så meget som aldersrentemodtagerboligernes.

Udvalget har derfor foreslået, at der til lettelse af mulighederne for at gå i gang med det pakrævede byggeri af alderdomshjem tilvejebringes hjemmel for ydelse af statslån til opførelse af sådanne hjem på tilsvarende måde, som det er tilfældet for aldersrentemodtagerboliger. Udvalget har herefter ikke ment, at der var anledning til at stille forslag om direkte statstilskud til opførelsen som foreslået af indenrigsministeriets byggeudvalg.

Boligministeriet er i det hele enigt i udvalgets betragtninger og i det af dette fremsatte forslag.

Da der endvidere er en udtalt mangel på hjem for syge og svagelige, og dette må antages i væsentlig grad at skyldes, at der ikke i lovgivningen er hjemmel til at yde statslån til opførelse af sådanne hjem, foreslås bestemmelsen udvidet til også at omfatte disse.

Statens udlån hertil anslås at ville medføre en stigning i udlånene på godt 3 mill. kr. årlig og en forøgelse af statens udgifter til rentelepælsler på ca. 50 000 kr. årlig.

4. Forhøjelse af lånegrænserne.

Forøgelsen af byggeomkostningerne i forbindelse med den senere tids stramning af pengemarkedet har vanskeliggjort tilvejebringelsen af den nødvendige egenkapital såvel i parcelhusbyggeriet for mindrebedlede som i det forretningsmæssige byggeri.

Ministeriet foreslår derfor grænsen for statslån til parcelhusbyggeri for mindrebedlede forøget fra 80 til 85 pct., og, for så vidt kommunegaranti opnås, fra 90 til 95 pct.

Samtidig foreslår man grænsen for statslån til det forretningsmæssige byggeri forhøjet fra 75 til 80 pct., og, for så vidt kommunegaranti opnås, fra 85 til 90 pct., hvorved man imødekommer et ofte fremsat ønske fra det private byggeris side.

Til gengæld herfor finder man det rimeligt, at de pågældende ikke kørt tid efter statslånets optagelse skal kunne unddrage sig huslejekontrollen gennem indfrielse af lånet. Det foreslås derfor, at kontrollen altid skal vedvare i 20 år efter lånets